

LIETUVIAI AMERIKOJ

Patarimas Tiems, kurie Ruošia Surašus Jaunų Lietuvių Tapusių Kariais

Prieš tula laiką čia — Philadelphiaje lenkiški rekrutacijos pareigūnai apgirde tris lietuviškus jaunuolius — Kudžmuką, Liukevičiuką ir Puteikiuką, vežė juos nakties laiku į Kanadą, į savo ten tada organizuojama kariuomenę. Tačiau pastarasis — Puteikiukas, matyt gudriausias buvo iš tos trejybės, nes pakeliui išsipagiriojęs, suprato klaidą, tai Detrote griežtai atsiskakė važiuoti toliau — grįžo namon; o tuos kitus du tai lenkai nusivežė linki vietas...

Bet dabar gi, kas do per ironija prieganyje vienos vietinės lietuviškos bažnyčios, ant "Isto" lietuviškų jaunuolių tapusių kariais, yra užrašyti ir... Benediktas Peter'o, Kudžma ir Frank'as Liutkevičius... tarytum pasityčiojimas iš tikrų Lietuvos tėvynainių, prie jų vardų, pavardžių dar yra pridėti ir šie nelemti žodžiai: Polish Contingent; kas lietuviškai reiškia: lenkiško sąstato — (kariuomenės). Gi kas iš lietuviškų jaunuolių mėgsta kariauti, tai jog gali į Dėdės Samo kariuomenę įstoti. Tai yra ne tik, kad garbinga, bet net gi ir naudinga. Nes jei karys laike kovų — mūsų praras ar koją, ranką, ar taip kaip nors bus sužalotas, tai Dėdė Samas toki, beabejones žmoniškai ir užlaikys; o ką galėtų duoti tokiam lenkai? Gal bent tik skusbezdaliu pavadins "chamu," "chlupu" ir "durniu", kad jis lenkams savanoriai — kaip išgama ėjo prigribėti pavergti Lietuvą. Kadangi, lenkų spauda, aiškiai rašo, kaip ir rašė ankščiau, kad jiems — lenkams ne tiek yra reikalinga stipri kariuomenė dabartinio laiku (nes dabar kitų tautų karių pakaktinai yra), kiek jų bus reikalinga tada, kaip jie po karės panaigdami tarptautinius trakta-

tus — sutarties, pradės kurti, milžiniška Lenkija; kurios kaip jie vilis. Klausys visos tautos Europos. Kadangi, sulig jų nuomonės, kreditas parbloškimo spēkų Hitlerio ir Mussolinio prigulės ne kam kitam, kaip vien tik jiems — lenkams; — ka aiškiausiai pasako ir jų generolas Duch'as, organizatorius tos kariuomenės, kaip tai: "Kada šioji karė bus išlošta, tai istorija, beabejones, pripažins tą faktą, kad Lenkija išgelbėjo pasauli nuo germaniškos prazuties... Skaitykite "Przewodnik's Katolicki'me" iš dienos 5-to birželio straipsni: "Gen. Duch Do Polonji"... Todėl lenkai ir mano įkurti antrąją Romą...

Tad tie, kurie ruošiate surašus lietuvių karių, meldžiamieji! nearzinkite tikrų Lietuvos patrijotų nors su tuo nelemtu sakiniu: Polish Contingent. Nes kurie jau nuėjo, arba dar neis pas paliokus, tai te dunda skradžion... Kam gi dar apie tą "polską vojską" minėti? Kam?!

Lenkai ankščiau, paneigė Traktatą Versalio, kaip ir Suvalkų Sutartį, smurtu pagrobė nuo lietuvių jų sostinę, Vilnių ir Lietuvą taip labai pažemino savo nelemtu ultimatumu... Tai dabar, po šiai karai, jeigu tik sąjungininkai laimės, ką aš neabejoju, tai lenkai bus dar didesni akiplėšos linkui mes, lietuvių. Atminkite!... Geriau yra, reikale turėti artimus politinius santykius net ir su kipsais pragaro, negu su jais — lenkais — aš juos puikiausiai pažįstu!...

Jie, tarytum toji upečka... nors patys parbloškė ir mindžiojam... tačiau vis-vien ne kaip ne gali atsizadėti savo poniškumo ir... mocarstvovoči!... imperija... — pavergimo kitų, silpnesnių už save tautų.

Lietuvos Tėvynainė

PAGERBTAS SKRIDIMO MEDALIU

Karininkas William Tepuni, 26 metų, iš San Francisco buvo pagerbtas su Pasizymėjusio Skridimo Kryžiumi del bombardavimo ašies submarino. U-laivas buvo priverstas ateiti į viršų.

leista turtinga literijos knygutė. Išlaimėjimai: (apsaugos-Bonas) - Defenst Bonds, \$25:00, Laikrodėlis, vyriškas ar moteriškas (rankinis), Table, Model Radio, piniginė, 3-fantai po 5 dolerius, 1/4 bakcos alaus, 2-išlaimėjimai po \$2:00. Visi tie išlaimėjimai atsibus piknike. Philadelphiaiecius, ir apylinkės lietuviu radio klausytojus, džiugina lietuvių kalboje radio. Kas sudaro visai lietuvių tautai kitataušiu tarpe džiuginantj-obalsj. Paremkim, žinių skelbėj lietuvių kalboje vedama programa. Bus malonus susitikimas Mikolaicio parke, June, 21-dieną, prie puikiuos muzikos, skanių gerimų ir užkandziu.

LIETUVIS

WORCESTER, MASS.

PRISIMINIMAI IS NETOLIMOS PRAEITIES

Gegužės 31-mą dieną buvo surengtas Amerikos lietuviu laikraščio del spaudos palaikymo piknikas. Ryte pradėjo lyti, bet paskui lietus nustojo nuo 12-tos valandos lijes ir pasirodė saulėtik ir buvo labai graži diena. Žmonių buvo nemažai privažiavę ant pikniko. Laikraščyje buvo garsyta per dvi savaites, kad į pikniką atvyks geras kalbėtojas ir tikras Lietuvos sunus. Taip ir buvo. Amerikos lietuviu laikraščio leidėjas, G. Kyba, su manė pakviesti kalbėtoja, Lietuvos Prezidento Antano Smetonos sunų, Julij Smetoną; Julius Smetona nebijojo didelio povargio, ilgos kelionės, net kelis šimtus milių (iš Cleveland Ohio) atvyko į Worcester Mass., ant pikniko; pikniko dalyviai laukė, ir kožnas lietuvis norėjo išgirsti Juliaus Smetonos prakalbą. Julius Smetona atvykęs ant pikniko pasakė išpuodingą ir gražią patriotišką kalbą! Julius su savo prakalba nuramino publiką ir visi džiaugėsi išgirde tokią rimtą ir įdomią kalbą. Worcester (Mass.) lietuviai ilgai nepamirš, Juliaus Smetonos prakalbos, ji patiko visiems, ne vieno tikro lietuviu iš akių išsiritu ašara išgirdus tokią patriotišką kalbą apie mūsų Tėvynę mylimą Lietuvą. Aš linkėčiau visiems lietuviams, Amerikoje gyvenantiems išgirsti tokią gražią kalbą. Buvo iš Worcesterio atvykę keli Justino Paleckio pasekėjai paklausti Juliaus Smetonos prakalbos. Man rodos, kad visi lietuviai žino kas do vienas buvo Justinas Paleckis? Jisai buvo tais laikais kaip Bolševikai užgrobė Lietuvą, tai buvo Lietuvos prezidentas, ir Matas Mickis, tai buvo žemės ukio, Ministeris; tiedu žmonės buvo parduavikai Lietuvos: Mes ta gerai žinome, kad ir Amerikoje yra Paleckio pasekėjai ir Mato Mickio klapčiukai.

Ir štai šiais metais, kovol-mą dieną buvo surengtos Worcesterio auditorijume prakalbos, del Lietuvos Prez. Antano Smetonos. Kaip pradėjome rengti prakalbas, tai atsirado Worcesteri net keli Justino Paleckio pasekėjai su vienu "Paručiku". Tie Paleckio klapčiukai, pirmiausia pasigamino peticiją ir rinko parašus ir vežė tuos parašus į New Britain, Conn. ir paskui dar į New Yorką, kad tik Lietuvos Prez. nevažiuotų į Worcesterį. Bet tiems Paleckio pakalikams labai nesi-sekė, jie bėgo ant draugijų susirinkimų ir bendrai su komunistais putė į vieną dūdą, kad kaip nors sustabdžius tą Prez. maršrutą. Dabar kyla klausimas, ar galima tokius žmones skaityti lietuviams? Toki žmones yra tikri Justo Paleckio klapčiukai. Atvykęs į Worces-

DZIAUGIASI GAVES LAISKĄ

Karys Eugene Damron, Bluefield, W. Virginia, Amerikos kareivis, Guatemaloje, po leitenanto generolo Frank M. Andrews vadovystė, skaito laiską nuo merginos, kurią paliko namėje.

terj, Prezidentas buvo su avacijomis garbingai priimtas.

Tikri lietuviai laukė suėję į svietainę ir kožnas norėjo pamatyti Lietuvos Prezidentą ir kožnas lietuvis norėjo išgirsti prakalbą savo tautos vado. Prezidentas pasakė labai įdomią prakalbą, kad net ir šiandien lietuviai džiaugiasi atsimindami tuos malonius Lietuvos Prezidento žodžius.

Mes lietuviai esame laimingi ir turime džiaugtis, kad mūsų Tautos Vadas išliko gyvas laike Lietuvos okupacijos. Dabartės mes galime tikėtis kad iš tikrųjų mūsų Tėvynę Lietuva nežus nuo jos užgrobikų okupantų. Ateis laikas ir ji atgaus savo Nepriklausomybę.

Mes, Amerikos lietuviai, gyvendami šioje šalyje turėtumėm remti kiek galėdami Amerikos vyriausybę, kad ji karą laimėtų. Tai bus visiems džiaugsmas, kada Amerika karą laimės ir diktatorius nugalės. Worcesterio korespondentas.

Jurgis Lapinskas

Waterbury, Conn.

Šioj kolonijoj, del geresnio patarnavimo visuomenei, vietiniuose teatruose yra paskirtos vietos del pardavimo apdraudos bonų ir stampu. Lietuvių Amerikos Gynimo Komitetas prašo liuosnorių moterų ir merginų nors porą valandų vakarais pagelbėti pardavinėti bonus ir stampas. Pereitą savaitę pagelbėjo sekancios: p-lė Mary Rodin, p. Chas. Bachulonis, p-nia G. Kazlauskienė, Lucy Grinienė, Mary Gillienė, M. Colney; kitą savaitę paminėsim vardus tų, kurios pagelbės vėliau pardavinėjime. Yra reikalinga, daugiau pagelbininkių, kurios turite liuosnesnio laiko ir galėtumėt pagelbėti, praneškite, p-niai Colney (Tel. 3-4747).

SOKIAI

Sokiai įvyks šeštadienį, Birželio 20-tą dieną, Nemunas svietainėj, 48 Green St. del susėlimo p-lės Florence Stanley (Stanuilis), kuri yra serganti virš keturi metai. Butų labai pagelbėjama, kad mes visi atjautumėm šios šeimynos nelaimę ir paremtumėm nors su savo atsilankymu į jųj parengimą. LIP. Kliubas aukavo svietainę veltui. Istikrųjų yra nuosirdus ir labdaringas Kliubičių atjautimas ir gausi auka. Todėl kviečiu visus, kurie tik išgalite atsilankykite, į jos parengtus sokius. Sokiai prasidės 7:30 val. vakare.

LIETUVIŲ AMERIKOS GYNYMO KOMITETAS RENGIA PIKNIKĄ

Piknikas įvyks sekmadieny, Birželio 21 d., Lietuvių Parke, Chestnut Hill Road, Lakewood, prasidės 12 val. pietų laike. Rengimo komisijos nariai turi paruošę gražią programą, kalbės Kongresmonas Joseph Talbot, Majoras Vincent Scully, James Moran ir kiti, bus skanių užkandžių ir išgėrimų, Merry Makers orkestra šokiams gros, vietinis Vilijos choras po vadovystė p-nios Broni Rasims Lucas, palinksmins su dainomis. Pelnas skiriamas Amerikos gynimo reikalams. Rengėjų komisija — J. Kliukas, S. Vedžiuonas, B. Petauskas, J. Svinkunas, Dr. M. J. Colney, Pirm. J. P. Trečiokas, kviečia visuomenę skaitlingai dalyvauti. Dr. M. J. Colney

EKSTRA!

REIKALINGAS patyręs darbininkas prie abelo spaudos darbo. Rašykite: Amer. Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

PABĖGO SU QUEZON

Jaunas 28 metų Jezuitas kun. Pacifico Ortiz, kurs tarnavo kaip kapelionas Philipinų armijoj, dabar New Yorke, pasakojo kaip kunigai dar vis laiko mišias po skliatuotų džunglių medžiais Mindanao Saloje, nepaisant japonų užėmimo armijos. Kun.Ortiz su Prezidentu Quezon kaip tik spējo išsigelbėti nuo japonų iš Philipinų salų.

New York - New Jersey Žinios

Geg.10-tą, 133 Clark Pl., Elizabethport, N. J. Venskų namuose jiems patiems, tai yra Marijonai ir Antanui Venskams, surengta graži siurprizo puota, jų 25 m. vedybinio gyvenimo suakakciai paminėti. Puotą tėveliams surengė jų dukrelė Genovaitė ir sunus Antanas. Tarp svečių dalyvavo: ponios Venskienės sesutė Petronėlė Narvilutė, gyvenanti 4 E. 66 St., New York City, jaunosios brolis Juozas Narvelis ir jo žmona Liaukadija iš 522 W. 158 St., New York City. Kitas jaunosios brolio Domininkas Narvilas, iš 1943 - 130 St., So. Ozone Park, L. I. ir jo žmona Barbara. Taip pat Marijona Juozaitienė, alinės savininko Juozaičio žmona iš 316 Second St. prie Ripley Pl., Elizabethport, N. J. Dalyvavo didelis burys kaimynų ir draugų. Savo tėveliams tokj malonumą surengė pavyzdinėj vaikai, norėdami jiems atsidėkoti už gražų išauklėjimą. Taip pat jie savo tėvelius gražiai apdovanojo. Jubiliejančius apdovanojo ir puotos dalyviai kaimynai ir tolimesnieji svečiai.

Birželio 12-tą, penktadienio vakare, Newarko lietuvių parapijos salėje, Adams gatvės, kampas New York alėjos, Newark, N. J. buvo rodomi Kazio Motužnos paveikslai iš šių dienų ir apie Lietuvą. Jonas Valaitis aiškino apie paveikslus.

Geg. 31 d., Beth Moses ligoninėje, mirė Jonas Ramonas, sulaukęs 59 metų, gyvenęs 116 Lynch gatvės, Brooklyne. Vėliuonis buvo palaidotas, ketvirtadienį, birželio 4-tą dieną, 10-tą val. ryto, po pamaldų, šv. Jurgio parapijos bažnyčioj, į šv. Trejybės kapus, pašarvotas namėje.

Sekmadienį, geg. 31 d., Medical Centre, J. C. ligoninėje mirė Kazimieras Misevičius, 60 metų amžiaus, buvęs gasolino biznieriukas, gyvenęs 1210-14th gatvės, North Berger, N. J. Pašarvotas namėje, laidotuvės įvyko birželio 3-čią dieną, 10-tą valandą ryto, iš šv. Onos parapijos bažnyčios, į šv. Nikolo kapus, Low Dye, N. J. Liko vėlionio žmona Elzbieta, sunus Jonas ir Feliksas ir brolis Juozas. Laidotuvės direktorius p. Skaunkis aprūpino smulknenas.

Geg. 30 d. 30 metų vedybų sukaktį minėjo Mitchellai, Milford, Conn. Minėjo Aidubaičių namuose 402 So. 5 st. Brooklyne. Svocia Kasminskienė, 402 So. 5 st., Brooklyne.

Šešt., geg. 30-tą d., 20 metų ved. sukaktį minėjo Balniai, 383 So. 5 St., Brooklyne. Puota buvo Balnių tėvelių uky pas p. Tauckus, Stottville, N. Y.

Geg. 30 d., susivedė Elena Šopytė su John Bendorf, Brooklyne.

Šeštadieny, geg. 30 d. susivedė Elena Draugelis, 88-17 — 76 St., Woodhaven, N. Y., Brooklyne. Joseph Boza, 406 Stockholm St., esančių Forth Mammooth, N. J. Svocia Agnes Boza, 406 Stockholm St., Brooklyne.

Gegužės 27 d. Kastancijai ir Viktorui Gaigalams, gyven. 293 E. 155 St., Bronx, N. Y. sukako

YORKO BRANGVILAS

Alvin York, eilinis kareivis, daboklėje Camp Stewart, pasakė, kad jis norėtų pasitarnaut del J. A. U. pasitarnavo mano p. Alvin York, pasauliniame kare.

PHILADELPHIA

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAI

Sekmadieny, Birželio 21 d., p. A. Mikolaicio kuz sveikina p. Gaigalams; Antanas ir broliene na Jasevičiai, taip pat J. lės Janina ir Viktorija 20 sams ave., Bronx, ir linki laims kuodaugiausiai laim pasisekimo.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAI

Sekmadieny, Birželio 21 d., p. A. Mikolaicio kuz sveikina p. Gaigalams; Antanas ir broliene na Jasevičiai, taip pat J. lės Janina ir Viktorija 20 sams ave., Bronx, ir linki laims kuodaugiausiai laim pasisekimo.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAI

Sekmadieny, Birželio 21 d., p. A. Mikolaicio kuz sveikina p. Gaigalams; Antanas ir broliene na Jasevičiai, taip pat J. lės Janina ir Viktorija 20 sams ave., Bronx, ir linki laims kuodaugiausiai laim pasisekimo.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAI

Sekmadieny, Birželio 21 d., p. A. Mikolaicio kuz sveikina p. Gaigalams; Antanas ir broliene na Jasevičiai, taip pat J. lės Janina ir Viktorija 20 sams ave., Bronx, ir linki laims kuodaugiausiai laim pasisekimo.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAI

Sekmadieny, Birželio 21 d., p. A. Mikolaicio kuz sveikina p. Gaigalams; Antanas ir broliene na Jasevičiai, taip pat J. lės Janina ir Viktorija 20 sams ave., Bronx, ir linki laims kuodaugiausiai laim pasisekimo.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAI

Sekmadieny, Birželio 21 d., p. A. Mikolaicio kuz sveikina p. Gaigalams; Antanas ir broliene na Jasevičiai, taip pat J. lės Janina ir Viktorija 20 sams ave., Bronx, ir linki laims kuodaugiausiai laim pasisekimo.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAI

Sekmadieny, Birželio 21 d., p. A. Mikolaicio kuz sveikina p. Gaigalams; Antanas ir broliene na Jasevičiai, taip pat J. lės Janina ir Viktorija 20 sams ave., Bronx, ir linki laims kuodaugiausiai laim pasisekimo.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAI

Sekmadieny, Birželio 21 d., p. A. Mikolaicio kuz sveikina p. Gaigalams; Antanas ir broliene na Jasevičiai, taip pat J. lės Janina ir Viktorija 20 sams ave., Bronx, ir linki laims kuodaugiausiai laim pasisekimo.

BROOKLYN, N. Y.

IS TAUTININKŲ KLUBO VEIKLOS

Gražus pavasario ir malonios vasaros laikas inėšė daug ramumo ir į Tautininkų Klubo veikimą. Tikrumoje nors veikėjų vis daug dirbama, tačiau darbas eina vientik organizacijos viduje josios reikalais, ir viešame gyvenime didelės reikšmės nesudarant, tos žinios ir spaudoje nepasirodo.

Birželio 12 d. įvyko susirinkimas, dalyvaujant žymiam skaičiui narių, kuriame tapo nutarta per vasaros laiką neturėti susirinkimų. Sekantis susirinkimas įvyks tik rugsėjo mėnesyje. Bet reikalingas tautos reikalams darbas esant reikalui, nuo to nenukentės. Valdyba įgaliota tai sekti, ir reikalui esant veikti. Mat didmiesčio gyvenimas vasaros laiku reikalauja darbo žmonėms daugiau poilsio ir tyro oro.

Aukščiau minėtame susi-

rinkime į Kliubą įstojo Advokatas Jonas Andzel - Anđziulaitis. Tai jaunas profesijonalas, ir galės daug nuveikti ir padėti lietuvių gyvenime. J. Judrys

PHILADELPHIA, PA.

25 METAI VEDYBINĖ SUKAKTIS

Vincas Varonika — Draugeliutė Valaitis, 1732 E. Moyamensing ave., Phila. Pa. mini savo vedybinę 25 metų sukaktį. Valaičiai, išauklėjo gražią šeimą: Elena, Vincentas ir Alfredas. Mr. V. Valaitis paeina iš Lietuvos, Karališkių Kaimo, Amerikoje 30-metų. Turi, visokios rūšies automobilių taisymo gara-džij. Lietuvos Nepriklausomybei kurimosi laikais, daug yra prisidėjęs aukomis. Kada lankė iš Lietuvos Advokatas P. Skipitis, ir kiti, visados Mr. Valaitis nuosirdžiai priimdavo. Prasi-dėjus dabartinei karai, Mr. V. Valaitis stoja su pagelba prieš pergalei, pirkdamas Defense Bonds, už \$100:00. Mr. Valaitis, taip ir Mrs. Valaitienė, visados smagaus budo, visados myli sueigose linksmai, draugiškai laiką praleisti. Lieka linkėti, kad laimingai sulauktų aukštinio Jubiliejaus. Šių žodžių rašėjas-SVEIKINU. 25-metų vedybinės iškilmės atsibuvo Mr. Mikolaicio parke-sode, kur piknikai laikomi: Adinkton Pa. žmonių-draugų atsilankė gana didis skaičius. Daug teikta Jubilijantams nuosirdžių linkėjimų-sveikinimų.

PAREMKIM RADIO VEDĖJĄ, ANTANĄ DŽIKĄ

Lietuvių Radio valandos penkių metų sukaktis, kurią veda P. Antanas Džikas, du sykiu į sanvaitę, iš Stoties, W. T. E. L. Tą, penkių metų sukaktį minėsimė Birželio-June 21-dieną Mikolaicio parke. Yra iš-

WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
Naujoje Vietoje
Carroll Funeral Home
Petras Karalius, Vedėjas
72 VERNON STREET
Tel. 4-6757 — Notary Public
Patarnavimas Bile Kur ir Bile Laike

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Biednuomenei už Nupigintą Kainą
KOPLYCIA DYKAI
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
340 Harding Street — Tel. 5-5898
WORCESTER, MASS.

REDDY'S COMING
REDDY'S COMING
IS HE A SAILOR
???

LIETUVA JAU REGI LAISVĖS RYTĄ

Rašo Kaz. Rimvydis

Amerika į šį karą žiuri kaip į tautų išlaisvinimo karą. Sumner Welles patvirtina, kad Lietuva bolševikų ir vokiečių buvo smurtu pagrobta, bet kad laisvės diena jai jau atbetoli. Nuo šio lietuviai Lietuvoje galės būti atsparūs vokiečiams ir nebebijoti bolševikų pretenzijų. Amerikoje gyvenę lietuviai turėtų su dėkingumu įvertinti šį Amerikos gestą.

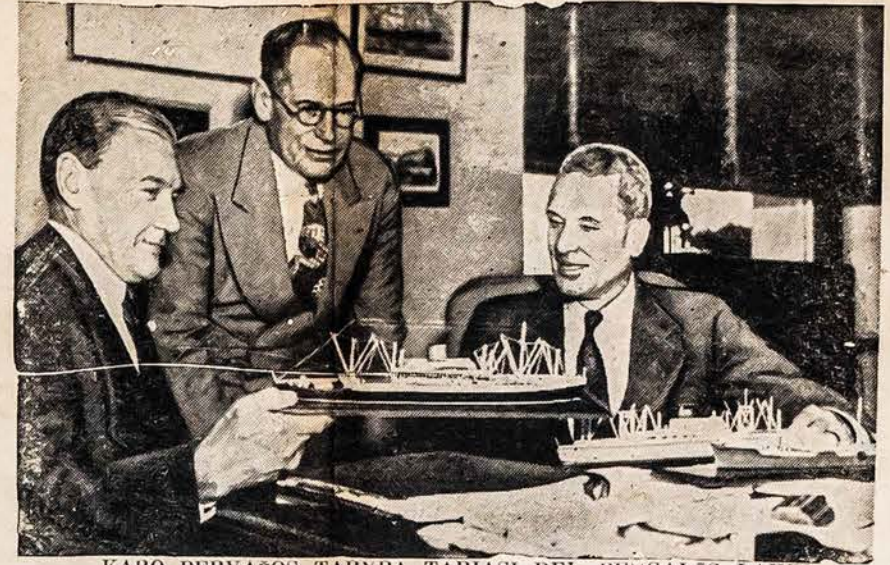
Po ilgo ir apytaisio periodo ir lietuviams po truputį pradėjo matytis šviesesni prosvaisčiai. Valstybės sekretorius Sumner Welles Memorial Day kalboje apie pasaulinio santvarką prabrėžė, kad šis karas yra tautų išlaisvinimo karas. Taipgi po šio karo visos tautos turės būti laisvos. Faktas, kad Suomija kariauja vokiečių pusėje, nereiškia, kad ji yra nacistinė valstybė: ji tegina savo nepriklausomybę, ir Jungtinės Amerikos Valstybės po karo ne tik jos nelies, bet dar karinėmis priemonėmis ją gins, jei "koks galingas kaimynas jai imtų grasinti". Taip pat ir Baltijos valstybės, Lietuva, Latvija ir Estija, kurios pradžioje buvo užpultos ir pagrobtos komunistų, o vėliau nacių, dabar jau gali įžvelgti šviesos spindulius. Žinoma, bolševikai pasiskubino pareikšti, kad jie nuo savo teritorialinių pretenzijų, kurios, kaip žinoma, tarp kitų liečia ir Baltijos kraštus, neatsisako. Tačiau darysi, tenka komunistams priminti lietuvišką priežodį: "Kai kiaulė ragus turėtų, visą pasaulį subadytų". Bet kaip žinoti, kad ji ragų neturi, tai jai vargšei, užuot visą pasaulį baidytų, tenka pasitenkinti mėšlyną paknisinėjus.

Sumner Welles pareiškimas, kuris, kaip visa Amerikos laisvė, pradžia pabrėžia, yra paties Prezidento Rooseveltto eskizmas pokarinio pasaulio santvarkai, teikia stiprybės visoms pavergtoms tautoms, tarp jų ir Lietuvai. Nors mes nekuomet nebuvo nustoję tikėti, kad Didžioji Amerika visuomet stovės tarp kitų kraštų ir už Lietuvos laisvę, vis dėlto ištisa eilė faktų mus ne be pagrindo baugino. Cripps ir dalies anglų spaudos pasisakymai apie reikalą pripažinti Baltijos kraštus bolševikams, akliplėšiški oficialių bolševikų atstovų pareiškimai dėl Baltijos kraštų "atvaivavimo" ir sąjungininkių valstybių nereagavimas į tai, kaip šie natūraliai aptemdavo mūsų žvilgsnį į ateitį. Ir šiuo metu, šituo aptemusių momentu, šviesioji Amerikos žvaigždė, mus vėl iš naujo atgaivina ir suteikia naujų jėgų kovai dėl Lietuvos nepriklausomybės.

Juk jei Amerika sako, kad po šio karo visos valstybės, tarp jų ir Lietuva turės būti laisvos, tai iš to išplaukia, kad Amerikai karą laimėjus — šituo mes neabejojame nė vieno momento - Lietuvos erdvėse vėl suplevėsuos laisva ir tvirta vytiš. Taigi tiek vokiečių kėsiniams į Lietuvą, kaip į jų rytų ekspansijos objektą, tiek rusų-bolševikų pretenzijoms į mus, kaip į jų saugumui reikalingą sferą, tiek ir lenkų globėjiskos fanaberijos - visa tai atpuola vieną ypu.

Kai apie tai sužinos mūsų Lietuvoje vargstantieji broliukai, - jie nežiurint vokiečių draudimo klausyti užsienio radijo, apie tai vistiek sužinos anksčiau ar vėliau - jų atsparumas vokiečiams žymiai padidės. Antra vertus, jie galės būti ramūs ir bolševikų atžvilgiu: jie žinos, kad natūrali neapykanta bolševikams ir priešingas jiems nusistatymas toli gražu iš jų nepadaro pronacių, kaip tai tie patys bolševikai yra mėginę mums priminti. Kaip, Sumner Welles žodžiais, Suomija, kariaudama su vokiečiais, buvo vieno prieš bolševikus, ne virsta nacistine valstybe, o teigina savo suverenumą nuo bolševikiško smurto, taip tuo labiau Lietuva, jei ir privalo iki tam tikro laipsnio bendradarbiauti su vokiečiais ar net dalyvauti kovoje prieš bolševizmą, šituo dar nepareiškia savo simpatijų naciams. Tiesiog, kad Lietuva, po viso ką ji patyrė iš bolševikų, po lietuvių žudymo ir kankinimo, po masinio deportavimo į Sovietų Unijos gelmes, dar šoktų jų ginti nuo vokiečių, būtų tikrai ciniška. Visa tai savo Memorial Day kalboje turėjo prieš akis Sumner Welles, kurs, nežiurint bolševikų nuolat kartojamų pretenzijų į Baltijos kraštus, pabrėžė, kad Baltijos valstybės tiek bolševikų, tiek vokiečių buvo smurtu užgrobtos, bet kad ir šioms tautoms jau aušta laisvės rytas.

Šitie Sumner Welles žodžiai turėtų būti tinkamai įvertinti.

KARO PERVAZOS TARYBA TARIASI DEL PERGALĖS LAIVŲ. Naujoja laivų modelius, kad išaiškinti punktus Karo Pervazos Tarybos nariams, bekonferuojant Tarybos Administratoriaus raštinėje, Washingtone. Iš kairės į dešinę: Lewis W. Douglas, administratoriaus atstovas; užpakaly, Admirolas Howard L. Dickery, administratoriaus atstovas ir vicepirmininkas Jurų komisijos, ir Emory S. Land, administratorius ir pirmininkas Jurų komisijos.

tinti ir mūsų begyvenančių Amerikoje. Jie turėtų mus paveikti vienijančiai, jei jau ne aktyvia tai bent pasyvia prasme. Visi mūsų reksniai su Grigaičiu priekyje turėtų pagaliau suprasti, kad plusdami Lietuvos praeitį, kritikuodami Lietuvos buvusį režimą ar paskirus valstybės vyrus, jie neišvengiamai užsitraukia ant savęs tautos išdaviko žymę. Taipgi lietuviai susipraskime: galingoji Amerika tiesia mums savo kilnią pagalbos ranką. Bukime verti to gesto.

STALINAS NORI PAVERTI BALTIJOS MAŽAS TAUTAS

STALINO IMPERIALISTISKI EPITETAI PRIE BALTIJOS KRAŠTŲ NESUMAZĖJO, KUOMET VOKIEČIAI UŽĖMĖ BALTIJOS KRAŠTUS, PANAIKINO STALINO IR HITLERIO SUTARTIS PASIRASYTAS 1939 IR 1940 METAIS. STALINAS PANAIKINO LENINO SUTARTIS PRIPAŽISTANČIAS BALTIJOS TAUTOMS LAISVĘ.

PASTARUOJU laiku dar kartą pasirodė Rusijos raudonojo Caro Stalino imperialistinės politikos Pabaltijoj aiškūs tikslai. Stalinas pareikalavo iš Anglijos vyriausybės pažadėti Rusijai Baltijos kraštus: Estiją, Latviją ir Lietuvą. Mes atsimenama netolimą praeitį, 1939 ir 1940 metais, Stalino ir Hitlerio pasirašytas sutartis, kuriomis šie du godūs imperialistai susitarė pasidalinti Lenkija ir Baltijos kraštais. Deja, ta jų sutartis buvo trumpo termino. Hitlerio smogikai 1941 metais užpuolė Stalino Imperiją, panaikino sutartis. Hitleris pažadėtas Baltijos tautų žemes pasiėmė ir įsteigė "Ostlandą" ryždamasis pasiimti visą Ukrainą iš Stalino. Šie du garsūs imperialistai, savo susitarimu 1939 metais nutarė pradėti karą Europoje, dabar tarp savęs kaujasi.

Nepaisant to kas atsitiko po 1939 ir 1940 metų Stalino ir Hitlerio susitarimų, Stalinas visviena neatsisako nuo Baltijos kraštų; jis dabar kalbina anglus ir amerikonus pripažinti jam Baltijos kraštus, stato kategoriskus reikalavimus. Stalinas kalba apie jo pastangas išlaisvinti jo "brolių" lietuvių, latvių, estų ir koraliečių (suomių), nepaisant to, kad šiu tautų žmonės neturi jokios kraujo giminytės su rusais ir kitais Europos slavais, šimtmečių istorija, etnologiniai ir kultūriniai faktai rodo, kad Baltijos tautų žmonės negiminingi rusams, vienk godūs Stalinas juos "broliais" vadina. Tačiau jis ryškiai įrodė savo giminytę šiu tautų žmonėms laike raudonarmiečių okupacijos Baltijos kraštuose. Tai veidmainiška giminytė, kuri tikrinvybei neatitinka.

Kiekvienas kulturingas žmogus pasaulį žino, kad šie Stalino pareiškimai nesuderinami su tikrove — su istoriniais, etnologiniais, kultūriniais faktais. Mes, lietuviai, kategoriškai pasisakome, kad nėsame broliais, gimnaciškai rusų, tuo labiau kaukaziečio Stalino. Mes nenorim būti Stalino vergais, nenori būti vergais latviai, estai ir suomiai bei lenkai. Mes norim būti laisvi, nepriklausomai gyventi.

Stalino Agentų Dėrybos Londone

Pastaruojū laiku patyrėme, jog Stalino diplomatinis agentas Londone įteikė reikalavimą Anglijos vyriausybei, kad ji pasižadėtų pripažinti Rusijai Baltijos kraštus po karo. Stalino Ambasadorius Maisky patiekė memorandumą, kuriame jis siū-

bert S. Allen, butent, jie rašo, kad Prez. Rooseveltas tapo pripirtas prie sienos, nes Stalino reikalavimus sutinkanti anglų vyriausybė patenkinti, atsklausė tik S. A. V. Respublikos vyriausybės sankcijos. Jei ir norėtų Prez. Rooseveltas patenkinti Stalino reikalavimus, negali jokių slapų sutarčių daryti, nes visos mūsų krašto sutartis su užsienių valstybėmis turi žinoti ir patvirtinti Senatoriai, tatau Prez. Rooseveltas savo atsakyme Anglijos ir Rusijos valdovams pasakė, kad jis negali patenkinti tų Stalino reikalavimų, kad jis pataria šiuos teritorijų klausimus palikti po karo išspręsti.

Mes žinom, kad Štato Departamente sėdinti mūsų diplomatai, taipgi, Prez. Rooseveltas, jie nėra šalininkai slapų prigavimų sutarčių darymo; taipgi, Amerikos vyriausybė ir visuomenė stovi už visų tautų politinę laisvę, už teisėtumą, atsisako remti imperialistinę Stalino politiką, kuri nesuderinama su tautų apsisprendimo teise ir su Atlantiko Carterio principais. Tačiau raudonasis Rusijos Caras Stalinas, nors dar yra prie sienos prispaustas Hitlerio smogikų, dar neišlaisvins savo krašto žmonių, jau reikalauja kitų valstybių vyriausybės pripažinti jam Baltijos tautų žemes. Stalinas, tarsi tas naktinis "tovariščas," kuris veikia iš pasaly tamos metu, tykodamas ant savo kaimynų... ir dar drįsta reikalauti anglų ir amerikonų padėti jam atlikti grobio aktą. Stalinas nori atgaivinti senoviškos Rusijos Carų vykdintą imperialistinę politiką Pabaltijos kraštuose. Jis nepaiso to, kad jo pirmtakunas Leninas 1920 metais pareiškė visam civilizui pasauliui, kad Rusija atsisako nuo Baltijos kraštų, kad pripažįsta jiems politinę laisvę, nepriklausomybę. Šį savo pareiškimą Leninas patvirtino sutarties pasirašymu su visomis Baltijos naujomis nepriklausomomis valstybėmis: Suomija, Estija, Latvija ir LIETUVA. O dabar Stalinas nori paneigti 1920 metų Lenino ir Čičerino pripažintą laisvę ir nepriklausomybę Baltijos tautoms. Stalinas susitarė su Hitleriu, sulaužė visas sutartis su Baltijos Valstybėmis Rusijos pasirašytas, jis draskė Baltijos tautų nepriklausomas valsybes.

Koki Stalino Reikalavimai Statomi Anglų Ir Amerikonų Vyriausybėmis? Stalinas reikalauja nuo anglų ir amerikonų sekančių teritorijų pripažinimo Rusijai, butent: (1), visų Baltijos kraštų — Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos; (2), rytinės Lenkijos dalies; (3), Besarabijos, Moldavijos ir Bukovinos provincijų. Svarbu čia pažymėti, kad Stalino reikalavime pripažinimo Rusijai rytinės Lenkijos dalies numatyta vakaruose už Vilniaus, butent už Nemuno, spėjama, kad nuo Gardino ligi Lvovo visi plotai žemių gudaus, ukrainiečiai ir lietuviai apgyventi; reiškia, Lenkijos imperialistų epetitus Stalinas sumažina, nepripažįsta jiems rytinės Lietuvos žemių ir Vilniaus. Svarbu mums dabar kokia bus lenkų reakcija del šiu Stalino imperialistiskų epitetų? Mes neseniai girdėjome lenkų vadus pasisakiusius, kad jie neišsidažia Vilniaus kurį želigowskis smurto budu pagrobė 1920 m. po sulaužymo Suvalkų sutarties. Dabar mes patyrė, jog Prez. Rooseveltas atsakė anglams ir rusams, kad Stalino reikalavimai Baltijos kraštų, ant Lietuvos nesuderinami su Atlantiko Čar-veigimo.

Mes, lietuviai, esam įsitikinę, kad po karo teisėtumas bus atstatytas, kad visos mažosios Europos tautos atgaus politiską nepriklausomybę, kad politinio imperializmo padukimu sergantys Stalinas su Hitleriu, kuriudu 1939 metais susitarė pradėti karą ir pasidalinti kaimynų žemes, bus pasodinti kaltinamųjų suole. Taipgi, mes tikim, kad Hitleris ir Stalinas ligi užbaigs savo karą, tai jų epitetai bus pasotinti jų brolių krauju; šie du godūs despotai nepasieks savo tiksly, nes jų tikslai nesuderinami su teisybe, jie du nėra mūsų broliai, jie du emia prieš civilizuočias tautas, ir kaip tokie, turės atsakyti už karą pradėjimą ir visas Europos tragedijas.

Šių negincinamų faktų šviesoje analizuođami šiandieninę Stalino ir Hitlerio politiką, mes esam priėję išvados, kad ne anglai ne amerikoni nedarys jokių slapų sutarčių pavergimui mažesniųjų tautų po karo, tuo labiau mes pasitikim mūsų krašto — J. A. V. Respublikos vyriausybe, kad ji dės pastangas prvesti teisingas, taiką patikrinančias reformas po karo ir sudarys sąlygas mažoms tautoms atgauti politiską nepriklausomybę ir susilauki laimingesnės ateities.

Tačiau šiame momente viso pasaulio lietuviai privalo budėti ir rupintis Amerikos pergale ir savo senos tėvynės Lietuvos ateicia — politinę laisvės reikalais. Mes, Amerikos lietuviai, privalome budėti ir vieningai vaduotis, jei busim vieningi ir sąmoningi, tai susirasim daug draugų, prietelių, kurie padės mums pasiekti mūsų užsibrėžto tikslo - atvaduoti Lietuvą.

Blaiivybė ir Jaunuomenė

Blaiivybė ir jaunuomenė nėra taip sau pripuolamai sugretinti žodžiai, bet vienas antrą papildo, įprasmina. Savaime kyla mintis, kad norima pasakyti ne tiek apie blaiivybę ir jaunuomenę, kiek apie blaiivą jaunuomenę. Mintys apie blaiivumą ir blaiivumą pasidaros aktualios tik retkarčiais ir tai ne visiems. Blaiivybės klausimas ne momento klausimas, jis visada aktualus, svarbus kaip ir pati jaunuomenė. Jaunuomenės blaiivumui yra susirupinuosius visos tautos. Neseniai prieš karą įvyko blaiivaus jaunuomenės ugdymo tarptautinis kongresas. Daugelio tautų atstovai konstatavo didelę pavojų jaunuomenei dėl girtavimo ir iškojo būdų, kuriais galėtų pagelbėti jaunuomenei išbristi iš nelaimių, į kurias įklimsta begirtaudami. Svarbu, kad jaunimas uoliai iš mėgintų savo jėgas kovoje už blaiivumo idejas. Tik kovojant už augs sielos sparnai. Tiesa, jaunuomenė, pati budama, audra ir viesulas, sunkiai susivokia ir supranta, kad šalia jos dar kitos kokios audros siaučia, kiti pavojai slankioja. Didžiausios pinklės, klampiau sioji bala jaunuomenei yra girtavimas. Alkoholis įkaitina ir uždega aistras, bet užtat užgesina jaunatvę ir pavertia ją pelenais. Tik blaiivi jaunuomenė pažins tikrąją jaunatvę, jos grožį ir žavingumą.

— Vilniuje vokiečių buvo surengta savotiška eiseną: keliolika vyrų ir moterų buvę vedžiojami gatvėmis, o prieš juos nešami plakatai: "Mes esame spekuliantai, kainų kėlėjai."

"REDDY" IS COMING!

IS HE A SAILOR?

"REDDY" IS COMING!

IS HE A SOLDIER?

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.
 Yearly subscription: in U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$2.50
 One half year \$1.10 One Half Year \$1.50
 Single Copies 5 cents
 Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžia G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$2.00 Užsieniuose—Lietuvoj \$2.50
 Pusei metų \$1.10 Atskiras numeris 5 centai
 Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

Dienos Klausimais

Suvienytų Amerikos Valstijų Vėliavos Pagerbimo Dienoj Bostone Dalyvavo 27 Tautos, Bet Lietuvių Nebuvo

Praėjusį sekmadienį, Birželio 14 dieną, Vėliavos Dienoj, Boston Gardene susirinko tukstančiai žmonių, tą žmonių minią reprezentavo net 27 tautos. Šis garbingas surengimas pagerbimui Suvienytų Amerikos Valstybių Vėliavos, sudarė labai gražų įspūdį, kuomet Amerikos mariniai sunėšė ir pavergtų tautų vėliavas ir jos sykiu buvo pagerbtos. Tos 27-nios tautos šiandien bendrai kariauja prieš diktatorius. BET LIETUVOS VĖLIAVOS ČIA NESIMATĖ, nesimatė lietuvių reprezentacijos. KODEL???

Šis garbingas surengimas buvo surengtas įvairių tautų organizacijų pagelbai, kaip Amerikos Draugai Czekoslovakijai; Anglijai Remti Draugija; Norvegijos Amerikos Draugai ir kitos. Kas-gi tada atsitiko su Liet. R. Draugija, kuri pretendavo atstovaujanti netik Mass. Valstiją, bet dar visą Naują Angliją? AR TAI NE GĖDA?!

Tikrenybė, tai negražus apsilėidimas ir aiškus pasirodymas, kad ta, taip vadinama "Lietuvai Remti Draugija" nemokėjo ar gal nematė sau asmeninės naudos, kad praleido šitokią progą kur buvo be galo svarbu pasirodyti lietuviams tarpe pavergtų tautų ir kartu pagerbti Suvienytų Amerikos Valstybių Vėliavą su kitomis tautomis, tokioj vietoj kur pasauliniai žmonės dalyvavo, kur buvo transliuojama per daugybę radijo stočių ir kartu trumpomis bangomis visam pasauliui!

Kaip žinoma, ta taip vadinama "Liet. R. Draugija" susideda iš nekurių lietuvių organizacijų atstovų, su tikslu, kad padėti Lietuvai, bet šiandien jau gali aiškiai pamatyti, kad tos organizacijos, budamos politiniai nusigyvenusių sandariečius vadovybė, atsidurė prie gėdos stulpo, nes jie apleido Lietuvos žmones tokiam svarbiam momente, kurie laukia bent kokios paramos iš Amerikos lietuvių.

Ar Ne Laikas Pažūrėti Kokiam Tikslui Įsikūrė Ta "LRD"?

Taip vadinama "Lietuvai Remti Draugija" neseniai turėjo "labai didelį seimą" So. Bostone. Tas "seimas" matomai pirmiausiai nusitarė, kad pakenkti spaudai, rengiant pikniką tą pačią dieną, kada "Amerikos Lietuvis" rengė, tik ant nelaimės jie patys "nudegė pirštus", kuomet intrigantų žygį visuomenė ignoravo. Minia atsilankė į "Amerikos Lietuvis" pikniką ir parėmė savo spaudą.

Faktas yra, kad 1940 metais, Lietuvos okupacijos laike, Lietuvos Konsulai ir pati Atstovybė prašė iš Lietuvai Remti Draugijos Lietuvos pabėgėliams į Vokietiją ir į šaltą Sibirą duoti kelis dolerius. Tie prašymai rodos tilpo "Amerikos Lietuvis" špaltose. Bet ar gavo bent kokią paramą? Atsakymas, ne! Bet kiek vėliau, "Keleivyje" ir kitur tilpo atsisaukimas iš tos pačios LRD., girdi, reikia gelbėti Lietuvos pabėgėlius. Ką šitokia taktika reiškia, nė cento neduodant pabėgėliams, bet parengimus rengiat varde jų?

Negana to, ar jūs žinote, kas važiuo į New Britainą, protestuoti prieš Lietuvos senuką, Prezidentą, kad jis nevažiuotų į Worcesterį prakalbų sakyti? Tai dar ne viskas... jie nusivijo jį į New Yorką ir tenai tą pačią giesmę giedojo, neatsižvelgiant į tai, kad rengėjai jau faktinai buvo jam prakalbas surengę, svetainę pasamde. Kas tie toki begėdžiai buvo, kurie net patys rengė viršminėtas prakalbas, bet nesurengė, — ir nesurengė tik todėl, kad kacapams ir kitiems Lietuvos išgamoms tas nebuvo pakely!!!!

Ar Ne Laikas Naujos Anglijos Visuomenei Rimtai Pagalvoti?

Daug jau tų nukeliavo į amžiną atilsį, kurie dirbo tautos labui, kurie atliko didelius darbus Lietuvai ir padarė garbės Amerikos lietuviams. Dar yra geras burys gerų tėvynainių, kuriems vertėtų atsiskirti nuo išgamų ir pašvinkusių svaigaluose partijinių politikierių, tokių, kurie pretenduoja "viską žiną" ir neretai stato prie gėdos stulpo lietuvius, kaip viršminėtame atsitikime.

Ar nebutų gerai, kad Naujoje Anglijoje susikauptų dorų lietuvių pastangos, kurios padėtų Lietuvai, šiame kritiškame momente? Tos jėgos turėtų susidėti ne tik iš geros valios veikėjų, bet ir iš intelektualų jėgų, nes abi šios jėgos yra labai reikalingos.

RUOSIA DOVANAS JAPONAM

J. V. Laivyno torpėdu ekspertai ruošia kelias dovanas, kurios gali reikšti saulės nusileidimą del kaikiurių "Tekėjančios Saulės" sunų. Šioji dirbtuvė randasi submarinų bazėje, Pearl uostoje.

AMERIKOS KATALIKAI ŽYGIUOJA SYKIU SU KOMUNISTAIS

Savo neveiklumu, nesutikimu, tylėjimu prieš mūsų tautos užsiuolimus, šlamšte mūsų išleidimais knygučių ir brošiurėlių anglų kalboje, mes ko aiškiausiu būdu nustumėme savo smaugiamą tautą į tikrą paskutinę prapultį, kurioje mūsų tauta dings amžinai. Tais mūsų nerangumais pasinaudodami mūsų priešai, iš pradžių menkai ką išsitarė prieš jos nepriklausomybės atgavimą. Bet, mums vis betylint ant jų nuolatinių užsiuolimų, žingsnis po žingsnio atsirado pas juos vis didesnė drąsa, ir pagaliau jau jie aiškiai pasakė pasauliui, kad tos trys Baltijos mažos tautos, Lietuva, Latvia ir Estonia negaus nepriklausomybės.

Lik šiam laikui panašūs išsitarimai ėjo vien tik iš mūsų priešų žiočių. Visi kiti reikė mum vien tik ko geriausius velijimus ir niekas nepritarė mūsų priešams. Amerikos valdžia ypatingai laikas nuo laiko išsitarė už mūsų nepriklausomybę. Gal tie išsitarimai ir pagelbėjo užmigdyti mūsų tautos ir Lietuvos valdžios budėjimą. Vieno plačiausiai skaitomo Amerikoje laikraščio redaktorius ant mano padėkavojimo už jo puikiai užtariantį mažos tautos straipsnį, man atsakė: — "The plight of the people in the Baltic States, placed on the battlefield between two powerful nations, is indeed distressing", panašiai mum prielankūs straipsniai pasirodė kasdien ir kituose tikrai prisilaikančiuose laikraščiuose prie Amerikos demokratiškų principų.

Mes negalėjome laukti panašių straipsnių iš komunistų spaudos, nes ją užlaiko mūsų priešai ir ji tarnauja svetimieks dievams. Tai neseniai pareiškė ir vienas Amerikos aukštai stovintis valdininkas, įsakydamas deportuoti vieną iš žymiausių komunistų Amerikoje. Bet, mūsų žmonių esant didumoje katalikais, mes turėtume laukti nuo Amerikos, Romos katalikų vien tik simpatiją, ir ko geriausius velijimus, nes mūsų Amerikos visuo-

menės pinigai eina į jų kišenių, kaip vanduo iš didžiausių šaltinių į upę, mūsų visos bažnyčios yra jiems užrašytos, mūsų kapinės ir jų. Nežiūrint mūsų jiems nuolatinių kunigų nusileidimo, jie dabar — mūsų tautos blogiausioje padėtyje — pritaria komunistams mūsų tautos naikinime. Jų įtekinimas savaitinis "Commonveal" jau gieda "pulkin ant kelių" komunistams. Jis savo ilgame editorijale, išėjusiam birželio 9-tą d., tas redaktorius sako: "Strategically, in the eyes of common sense, the Russian claims are not only just, they are traditional, and reflect precisely the same foreign policy as that of the Czars". Reiškia, katalikai pritaria ir mūsų tautos korikams Carams. Toliau jis tęsia: "If only the internal climate of the Soviet State were something to which one could, with any sort of free conscience, consign other peoples, such claims, aims and demands would have to be accepted unequivocally, as proper protection of a great nation possessed of long frontiers without natural defenses. — There are times when small nations' hopes for independence simply do not correspond with reality".

Šis jų — katalikų — straipsnis liečia ne tik Lietuvą, Latviją ir Estoniją, jis aiškiai mini ir kitas katalikiškas šalis — Lenkijos ir Rumunijos dalis. Jie drįsta taip rašyti laiku, kada Londonas, Washingtonas ir Maskva mėgina šiuos klausimus išrišti sutinkamai su Atlantic Charterio prizadėjimais nuskriaustoms ir mažoms tautoms. Argi vietoje Amerikos k a t a l i k a m s žadėti komunistams daugiaus žodžių nuskriaudžiant katalikiškas tautas? Argi tai taip juos mokina katalikybė? Gėda, baisiausia gėda tokiems išgamoms! Argi pritaria jiems savo tautą mylinti lietuviai katalikai, Balkunai, Pakalnai, Kemešiai, Šimučiai, Lauckos ir kiti katalikų veikėjai?

Kas virš yra pasakyta, prašau pačiam skaitytojui padaryti savo išvadą ir buti teisėju. Čia tik priminta kaip kas ir ne viskas, tik labai iš tolo.

Inž. Br. F. Simons-Simokaitis

APDOVANOTA RAUDONOJO KRYZIAUS GARBES ZENKLU

Ponia August Belmont, dešinėje, Raudonojo Kryžiaus komiteteikia poniai William Kinnicutt Draper Tarnystės Zenklą ir metų neperstojamos darbuotės. Ponia Draper, kuri yra R. R. žiaus skyriaus New Yorke vice-pirmininkė darbavosi tai organizacijoj nuo 1898 metų. Raudonasis Kryžius suteikia pašalpinimus tiems, kurie darbavosi penkis, dešimtis, penkiolika ar daugiau metų.

Ateina seimai. Lai mūsų senovės lietuviški dievai duoda seimininkams gerus patarimus, proto ir tvirtybės pradėti veikti savo tautos naudai pilname sutikime. Pasibaigus karui, mūsų tauta bus daug blogesniame padėjime, ne kaip ji buvo pereito karo metais: neturėsime šį syk Amerikos valdžios paskolos; nei mūsų žmonių Amerikoje bonų paskolos, nes nebus daleista už neatmokejimą valdžios paskolos; nei surinktų pinigų pašelpai; nei pasisekimo lietuvių dienos rinkliavoje; ne bus taip gera tvarka, nei tautinis sutikimas ir susi-

pratimas, kaip turėjome metai atgal. Taigi, Broiliai ir seserys, leiskite seiminį laiką niekų, mėginkite sueti sipratimą, į vieną daryti tautos ir mūsų nuostabių žmonių naudai. Mūsų tautos likimas yra mūsų tautos. Savo tylėjimais, nepasidomėjimu pasauliui savo tautos skriaudų ir jos užsitarimo nepriklausomybės nekenkimo kitų šalių suinteresuotoms, mes turime priešams didinti mūsų tautos žudytojų ir pritarėjų. Nejaugi jūs bėsite ir toliau žudyti žmones savo neveiklumu? Vincas F. Janušas

Su Susijusia Suvienytų Tautų Vėliavos Dienos Proga

Birželio 14 d. tradicijonālė Amerikos Vėliavos Diena, buvo Prezidento Rooseveltto skiriama kaip diena pabrėžti vieningumą 26 tautų, kurios susijungė neleistu Hitleriui pavergti pasauli. "Per daugelį metų" sakė prezidentas savo proklamacijoj. "mes Amerikoje skiriame birželio 14 d., pagerbti mūsų Vėliavą, kuri yra simbolius mūsų laisvės, mūsų stiprybės ir mūsų pareigų kaip nepriklausoma Dievo tauta. Dabar mes kovojame už svarbiausią daiktą visame pasaulyje. Mes kovojame išlaivinti žmones šio pasaulio nuo tokio žiaurais ir bauraus prieš, kokio pasaulis dar niekad nežinojo. Mes aukaujame save ir viską ką tik turime šiai kovai. Nesustosime pakol neišlaimėsime.

"Mes kaip tauta nekvojame vieni. Šiame planetų kare mes esame dalis didelės jėgos, Mes kovojame petis į petį su Suv. Tautų narsuoliais, priešais susijungusią ir įpykusią jėgą bendros žmonijos. Mes visi turime laimėti, kitaip viskas papuls. "Dėl tų priešačių Vėliavos Dienoje mes turime garbinti netik mūsų pačių vėliavą, bet ir vėliavas tų, kurie, su mumis pasirašė po. Suv. Tautų deklaraciją, turime atsiminti ir tuos, kurie laukia išlaisvinimo nuo tirosijos, kurios mes visi taip nekenčiame, ir atsiminti tas šalis kurias karas dar nepasiekė, kaip ir tas, kurios taip heroiška dalyvauja baissiam kare."

Įvardindamas tautas, kurios stovi su Suv. Valstijomis šiame kare prieš Ašies jėgas, prezidentas prašė amerikiečių pagerbti savo sandraugus — alijantus. Jis tęsė: "žinodami kad tik mūsų nepakeičiamas vieningumas mūsų pilnos stiprybės ir narsumo atneš laisvę ir taiką visai žmonijai. Suv. Tautos, kurios kovoja nacizmą ir fašizmą jima Suv. Karalystę Didžios Britanijos ir Šiaurų Airiją, Uniją Sovietų Socialistų Respublikų, Činiją, Australiją, Belgiją, Kanadą, Costa Ricą, Kubą, Českoslovakiją, Dominikų Respubliką, El Salvador, Graikiją, Guatemalą, Haiti, Honduras, Indiją, Luxemburgą,

Olandiją, Naująją Zelandiją, caragauą, Norvegiją, Portugaliją, Lenkiją, Pietų Afriką, Jugoslaviją ir Meksiką. Ieškomi Asmenys: 1. ADOMONIS, Konsulats cagoje Lietuvos. 2. BABILIUS, Antanas, Gyvenęs Chicagoje apylinkėse. 3. ČIŽAUSKAS, Juozas, 40 metų amžiaus. Buvęs tūsus soferis ir elevator darbinis Chicagoje. Jam prašoma apdraudus pinigų. 4. KLEVAS, Pranciškus, veno adresu 1810 S. 4th St., Chicago. Taipgi prašoma kaip Frank Kleiva ar Kleiva. 5. LIPINSKAS, Vincas, iš Marijampolės apylinkės, veno adresu 14 Hobart St., saic, New Jersey, vėliau ark, N. J. 6. VEŽELIS, Andrius, laiku gyvenęs Lowell ir Worcester, Mass. Dirbo angliškose klase. Aukščiausiai suminėti asmenys arba tie, kurie žinių apie juos, prašoma atsiliepti. Lietuvos Konsulats 30 North La St., Chicago, Ill.

"REDDY COMING COMING" and "IS HE A FLYER?" with an illustration of a man flying a plane. Below it says "WORLD'S GREATEST SERVANT".

APDOVANOTAS AUKSINIŲ MEDALIŲ

Tautinis Socialių Mokslų Institutas...

PASTO CENZORIUS

Sėdi prie savo stalo New Yorke...

PASIEKĖ AUKŠČIAUSĮ LAIPSNĮ

Burt L. Richards, 25 metų, iš Dallas miestelio...

RYZIAUS

kaip turėjusi...

ATEIVIAI DABAR REKLASIFIKUOTI SU KLASIFIKACIJOS SAJUNGININ-KAM

ateiviai, kurie turi...

šyti paliosavimą nuo...

Kita procedūra liečia...

ateiviai, kurie yra...

Britanijos ir Šiaurų Airija...

Stovis šalių dabar karėje...

Britanijos ir Šiaurų Airija...

JUOKAI O IS RUSIJOS?

SVARBIU FAKTU KNYGA

SENOJO IR NAUJOJO TESTAMENTO ISTORIJA

Parašė Vyskupas Motiejus Volončauskas...

TURINYS:

Table with 2 columns: Page number and Title. Includes sections like '1) Vyskupo Volončausko parašyta prakaiba Varniuose...', 'NAUJAS ĮSTATYMAS', 'Gyvenimas Viešpaties Jėzaus Trumpai Aprašytas'.

REKORDAI!

Lietuviškos Kolumbia ir Victor Plokštelės jau išstatytos del pardavimo

10 COLIŲ REKORDAI 75c 12 COLIŲ REKORDAI \$1.25

61003-F LIET. VESELĖ - Dalis Pirma ir Antra 61004-F LIET. VESELĖ - Dalis Trečia ir Ketvirta 61005-F LIET. VESELĖ - Dalis Penkta ir Šešta

10 COLIŲ REKORDAI Šiomis dienomis "Amerikos Lietuvis" administracija...

KOLUMBIA 10 COLIŲ REKORDAI ŽEMIAU PATEIKIAME PLOKŠTELIŲ SURASĄ:

- 61605-F DARATYTE POLKA ir BERŽŲ POLKA V. Gulos orkestra 61604-F KANAPIŲ POLKA V. Gulos orkestra 61603-F POLKA DEL NUMYLETOS ir VIRBALIO POLKA Igrajino V. Gula ir jo orkestra

Lietuviški Victor Rekordai:

- V-14076 ALUNTOS Četkauskas ir Vilniškis-Polka V-14028 AUKSO ŽUVYTE Victor Ork - Polka ir Daina V-14067 AUKŠTACIŲ Četkauskas ir Vilniškis-Polka

EDDY REDDY IS COMING! WORLD'S GREATEST SERVANT. Advertisement for a character named Eddy Reddy.

14 Vernon Street - Worcester, Mass.

JUOZAS LAUKIS

Juozas Tamas Adomaitis

(DĖDĖ ŠERNAS)
(Tešinys)

"Turėdama truputį liuso laiko linksmai praleidau pusę valandos, pasiekdama tamistos dvasią šiais pora žodžių į tamistą, nes jau labai seniai susirašinėju iš mano pusės ne delto, kad aš pamiršau, bet delto, kad mano laikas yra taip aprubežiuotas sunkiausomis aplinkybėmis. Gal tamista girdėdote, kad mano Antanas jau guli lovoje nuo 8 d. gruodžio, tai viskas pasiliko mano priežiūroje, kas man yra gana sunku. Antanas buvo man ištikimas draugas, užtai aš viską kantriai panešu. Brangus Juozuti, turiu prisipažinti, kad aš jaučiuosi padariusi didelę klaidą, pamiršdama tamistą pasveikinti su varduvėmis, tikiu, kad man atleisite, nes mano sunkios aplinkybės tam kaltos.

Ona."

Kitas iš Serantono skamba taip:

"Mielas Dėduke, nepyk ant manęs, žinau, jog neturiu teisės tavim disponuoti. Bet Dėde, prie ko aš šauksiuos daugiau, jeigu ne prie Jumis. Jus esat mano priepilauka audroj, nes trunkama koktuma po gyvenimą, ką Jums vienam tik pasiskundžiu ir Jūs vieni mane suraminat, subarat, ar pagailit. Aš Jūs pasargas branginu, daug gero įmano širdį įkvėpēt. Dėde, vesk ir toliaus mane gyvenime, parodyk man, idant be baimės galėtau pas Tave atsiliiepti, suteik man medegos darbuotis nors kitiems, nes aš pati persilpna. Žinai, tamista, maniau pasitraukt nuo visko ir niekur nesikiēt, bet atsitikus progai, negalėjau iškest ir ištiesy jaučiuos jau šiandien laimingesnē.

"Buk mano kritiku, aš noriu tamistai išsispaviedot iš giliausio mano minėjų, pabark mane, jei matai klystant.

"Lauksiu greito atsakymo (Tylko nie praczacy, niech Bog broni, sakau ir gana)

"Jūsų tikra draugė K. A. G."

Toks buvo jo apaštalavimas tarp moterų. Šitoms naminės čyžmos vergėms jis skiepinio, kiek galėdamas, kilnesnes gyvenimo idėjas ir ačiū tam pamažu pradėjo atsirasti tarp jų sielos aukštesniais troškimais. Tai čia, tai ten motinos pradėjo leisti savo vaikučius, ne tik berniukus, o ir mergaites mokintis aukštesnio mokslo, muzikos ir visokių kantoros darbų: knygvedystės, stenografijos, scenos meno, šokių ir muzikos. Ir Mikas Petrauskas, atvykęs į Ameriką lietuvių muzikos ir scenos meno mokinti, rado sau dirvą jau gerai priruostą, kuklaus ir tylaus Dėdės Šerno: Horodekaitė, Jakševičiūtė-Janušauskienė, M. Rakauskaitė, Satkauskienė-Satkus, Nora Gugienė, Biežienė-Rudauskaitė jau tuomet buvo žymios lietuvių scenos žvaigždės. Tai buvo Dėdes Šerno įtakos žiedai.

Kaip jau buvo minėta kitur, jis turėjo ir silpnųjų. Jo, kaip tautos darbuotojo, stambesnių silpnųjų buvo dvi: abejojimas pagrindinėmis tikybos tiesomis ir neigimas reikalo būti tos šalies, kurioje gyvena.

Į tikėjimo dalykus jis žiūrėjo to laiko daugumos mokslininkų akimis, kurie sakė, kad nėra ir negali būti to, ko negalima apčiuopti ir žmogaus proto akimis pamatyti. Tačiau priimti šitą tvirtinimą be abejojimo jis negalėjo. Kaip klebonijos auklėtinis jis gerai pažino kunigų gyvenimą ir tas jų gyvenimas materialistinio jo nusiteikimą rėmė. Bet jis taipgi gerai žinojo ir apie vaiduoklius ne tik iš Basanavičiaus pasakų, ar nuo kitų žmonių, o ir iš savo paties prityrimo.

Atsitikimas, kurio jis niekad neužmiršo ir apie kurį jis visuomet pasakojo kaip neužginčijamą įvykį, buvo Varšavoj. Jis ir keli plunksnagraužiai laikraštiniškai jo draugai susirinko jiems gerai pažinotai alinėje prie alaus stiklo svarbesniais klausimais pasiginčyti. Kambary buvo stalias, prie kurio jie susėdo ir toliaus nuo jo prie sienos stovėjo šėpa su knygomis, ant kurios viršaus buvo padėta žmogaus kaukuolė. Begurkšnodami alu, jie taip įsigilino į ginčo dalyką, kad net užmiršo kur jie yra. Ir ve šitame įkaršty toji kaukuolė kabarkšt nukrito nuo šėpos ir dundun-dun nuriedėjo asla pro duris laukan. Jų visų ir plaukai ant galvų atsistojo. Jie buvo tikri, kad be jų kambary nei katės, nei jokio kito gyvo daikto nebuvo; ir jie taipgi buvo tikri, kad jokio trenksmo, kuris galėtų išjudinti kaukuolę iš vietos, taipgi nebuvo name. Todel vienintelė galima jų padaryta išvada buvo ta, kad tai buvo vaiduoklis, kokia nors viršgamtinė jėga, kuri nutrenkė kaukuolę žemėn ir išridino ją pro duris laukan.

Apie šito atsitikimo viršgamtiškumą jis pasakojo tokiu jau įsitikinimu, kaip ir apie savo perkuno baimės priežastį. *) Be to jį vertė abejoti mokslininkų materialistinių aiškinimų gamtos pradžios dvasių barškinami stalai spiritualistų susirinkimuose, kuriuos jis retkarčiais lankė, ir teosofininkų, Blavatskienės ir kitų daromi stebuklai ir jų gyvi aprašymai sielų gyvenimo po fizinės mirties.

Taip jis tikėjo ir netikėjo abiem galimybėm: Dievo buvimu ir Jo nebuvimu. Sėdėjo ant tvoros tarp dviejų priešingų savokų ir pats nežinojo kurion pusėn nulipti. Dažniausiai Goethes šukis "Lieder, Maedchen und Wein" privertė jį užmiršti šitą klausimą.

*) Perkuno jis taip bijojo, kad žaibui plykstelėjus ir griausmul trinktelėjus, jis bėgo iš savo kambario prie kitų spaustuvės darbininkų. Ištranktas iš pusiausvros ir nervuotai čiupinėdamas cigara pirštuose. Net nakčia, užėjus kriausmul, ar tik sužalavus, jis šoko iš lovos ir bėgo keiti kitus, kad jam būtų ramiau. Šitą perkuno baimę jis gavo, budamas dar mažas vaikas. Užėjus audrai su žaibais, jis buvo kieme pas baltinį. Perkunas trenkė į šulinį ir savo smarkumu palietė jį, pritrunkdamas jį negyvai. Nors jis pasakui atspėkė, bet perkuno įvarta jam baimė pasiliko pas jį ant visados.

NAUJAS ANGLIŠKAI - LIETUVIŠKAS RANKVEDYS

Parašė DR. J. J. KASKEVIČIUS

Tas praktiškas Angliška-Lietuviškas Rankvedys susipomuoja iš 28 lekcijų ir turi 252 puslapius, įrištus audekliniuose viršeluose. Tai raktas čiagimusiems lietuviams išmokti taisykliškai kalbėti ir rašyti lietuvių kalboje. Čia rasit ir tarimę ir gramatiką ir vertimą.

KAINA TIK \$1.50

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

DIDŽIOSIOS BRITANIJOS NEPAFRAS TO NARSUMO COMMANDOS

Didžiosios Britanijos Commandos užstarnavo vardą kaip nepaprasto narsumo kareiviai, nebijanti jokio pavojaus. Jie savo narsumą rodo šitoj fotografijoje, laike lavinimosi Anglijoj. Čia jie traukiasi pirmyn prieš kulkosvydžio ugnį. Tėmykite vagą pakeltą šovinių, kurie išaria per smėlis arti šalmuotų vyrų galvų.

KALNŲ, PILIŲ IR DAINŲ ŠALIS

— Geografas A. Bendorius dienraštyje "Į Laisvę" aprašinėja tas Vilniaus krašto vietas, kurios priskirtos prie "Gen-Besirk Litauen". Autorius savo apžvalgą vadina: "Kalnų, pilių ir dainų šalis."

"1930 m. gale, būdamas Vilniaus Vadavimo Sąjungos neva veikėjas, patekau į tuomet lenkų okupuotąjį Rytų Lietuvos kraštą. Vilniečių žižmaro, Bielinio ir kitų vadovaujamas, turėjau progą pažinti įvairias ir tolimesnes to krašto vietas. Norėjau tikrai patyrinėti tautinius to krašto santykius, pažinti jo etnografinę ir geografinę buklę ir kt. Norėjau įsitikinti savo akimis, kur ten raudau daug ką naujo ir malonaus. Ir labai toli į rytus ir pietryčius nuo Vilniaus buvo šv. Kazimiero draugijos skyrius, skaitykla, vaikų darželis arba mokykla. Vėliau šios kultūrinės įstaigos buvo uždarytos. Tokių vietų Rytų Lietuvoje buvo daug. Jau tuomet visi gyventojai gravitavo į Lietuvą.

Naujai priskirtoji sritis apima maždaug 4,000 km. plotą, kuriame gyvena apie 200,000 gyventojų. Tuo būdu teritorija padidėjo dviem vidutinėm apskritim ir siena gerokai pasistūmė į rytus. Į šiaurę nuo Pastovių ji pasiekia 1920 m. sutartą sieną. Toliau į pietus ji eina buv. Ašmenos apskrities ribomis. Kartu su tu naujųjų sryčių lietuviams gavome ir nemažą dalį gudų, kurių daugumas, tiesą sakant, yra sugudėję lietuviai. Etnografinių tu sryčių lietuviškumą rodo ir vietų vardai ir gyventojų pavardės ir jų papročiai. Tad pažūrėkime iš arčiau, kaip atrodė priskirtasis kraštas.

Žemės Paviršius:

Žemės paviršiaus atžvilgiu šis kraštas mažiau įvairus, ne tiek išraižytas daubų ir gilų slėnių. Užtat aukštumo atžvilgiu jam tenka Lietuvos rekordas. Ta garbė priklauso žinomajam Ašmenos aukštumynui, kuris dėl savo išvaizdos galima būtų pavadinti Ašmenos kalnu. Šis aukštumynas yra vidurinioji Vilniaus-Minsko aukštumų dalis. Ties viduriu ji gerokai įdubusi. Ta žemesniaja vieta teka skersai ją į šiaurės Neries įtaka Ašmena, o į pietus - Beržunos (Berezos) intaks Alsia. Prie pirmosios upelės įsikūrę Ašmenos miestas, o prie antrosios Alšėnai. Šiauriniame šio kalno gale dvi aukščiausios vietos: Debežų (310m.) ir Medininkų (295

m.) kalnai. Pietiniame gale taip pat iškilusios dvi viršūnės: Krėvos (320 m.) ir Čiupiškio (311 m.) kalnai. Tai lietuviškas "Pamiras." Šis visas Ašmenos aukštumynas (kalnas) yra ne paskutiniojo, bet priešpaskutinio ledynlaikio padaras. Taipgi, jis savo amžiumi senesnis už kitas mūsų krašto aukštumas. Įsiorinės gamtos išplautų akmenų, šiaurinių Ašmenos kalno pakraščiu nutiestas Vilniaus-Minsko geležinkelis. Iš pietų pusės jį juosia Lydos-Minsko geležinkelis, o vakarinių pakraščiu eina Vilniaus-Lydos geležinkelis. Žodžiu, šis Lietuvos stogas iš visų pusių apkaustytas trikampio formos geležinkelio tinklu.

Išilgai jį driekiasi labai senas Vilniaus-Ašmenos-Krėvos kelias. Anapus ašmenos kalno (į pietryčius) telško didelės Beržunos balos. Tik už šių balų Minsko linkme prasideda tikrų gudų gyvenamoji ervė. Tuo būdu minėtosios Beržunos pelkės sudaro natūralinę sieną tarp lietuviškojo Ašmenos aukštumyno ir gudųskųjų Minsko srities aukštumų.

Iš kitų aukštumų paminėtinos Kamajų apylinkės (į šiaurę nuo Naručio ežero). Kalvynai, kurie betgi neužtolo šiaurės linkme (apie Adutiškį) greitai pranyksta. Paminėtina dar aukštumų juosta, lyg kokia nugara, įsiterpusi tarp Naručio ir Svyrio ežerų. Ji iškilusi ligi 220 m. Visur paviršius gana lygus. Šiaurinėje dalyje šiose lygumose (Adutiškio, Vydyžių, Tverėčiaus, Melagėnų valsciuose) randame puikių, derlingų dirvų. Jų pasitaiko neretai ir kai kur Ašmenos kalno plotuose. Užtat pietinėje dalyje (Eišiškių apskr.), didžiausius plotus sudaro blogi smėlynai, kuriuose netgi ir griškai prastai dera. Bet tai nę per plauką nemažina šio krašto reikšmės ir brangumo. To krašto garbingų lietuvių pilkosios sermėgos mums mielesnės už brangiausius pasaulio šilkus. Tokių skambių dainų, tokios puošnios sielos nerasia niekur kitur.

Vandenys:

Priskirtoji sritis, palyginus su mūsų dideliais Aukštaičių ežerynais, neturtinga ežerų - ta gražiaja žemės puošmena. Sakysime, jau minėtame ašmenos aukštumyne nėra ne vieno ežero. Užtat jį randame geroką spiečių šiaurinėje dalyje - švenčionių ir Svyrių apskrityse. Pirmą vietą užima ilgasis Svyris, kurio šiauriniame krante

susikūres Svyrių miestelis, dabartinė apskrities sostinė. Tai didelis, ilgas (14 km.) šiaurinių siauresniu (1 km.) galu, ežeras, savo forma panašus į agurką arba spragilo buožę. Jo krantai tiesūs ir lygūs ir tuo būdu primena iš šonų suplotą Dusios ežerą. Svyris atsirado buvusio ledyno pakraštėje. Mat, tirpstant ledynui, kuris vietomis patekdavo pro plyšius po ledo pakraščio apačia ir čia išgraužė didžiulius lovius. Kitur garmėdamas vanduo iškraudavo pailgas daubas šalia ledyno. Žodžiu, viename tokiame tekėjusio vandens išgraužtame lovyje šiandien tyvuliuoja Svyris. Ta pačia linkme išgraužtame gretimame lovyje, tik nuo Svyrios į žiemvakarius, yra Saročios ežeras. Tai ne vienas, bet net dešyni, į vieną grandinę sukibę, ežerėliai. Matyt, čia lovis išgraužtas ne toks gilus ir platus, dėl to seklesnėse vietose ežeras nutruksta. Iš Svyrio Stračios upelių galime patekti į Saročios ežerą. Šie abudu ežerai, o ypač čia Svyris, savo išvaizda neturi Lietuvoje sau konkurentų. Dar pažymėtinas kiek tolimesnis Svyrio kaimynas švokštasis švokšteliu. Jis panašus į storą, smailia viršune, kiaušinį. "Jura"-Narutis į priskirtąjį plotą neįeina, nes buvęs ne švenčionių, o Pastovių apskrities ribose. Tačiau jis bus gerai matomas nuo jų vakarinių aukštumų.

Gyventojai:

Apie gyventojų tautybę, suprantama, tikrąja prašme, negali būti jokio abejojimo: per 90% yra lietuviai arba lietuviškos kilmės. Tačiau negi paėmus kad ir tik kalbą, šiaurinėje ir pietinėje dalyje randame didelius plotus kalbančių tik lietuviškai. Kad šis mano teigimas nebūtų panašus į fantaziją, leidžiu prabilti paties faktams. Štai paimu naujausius statistinius duomenis 1940 m., kurie parodo tikrąjį lietuviškumą Adutiškio ir Tverėčiaus valsciuose. Kaimai su 100% kalbančių lietuviškai: Devainiai, Trakeliai, Šaulėniškė, Vosiūnai, Jakeliai, Švilionys, Lazdiniai, Potiske, Linkonys, Galatiūčiai, Antanai, Motiškė, Medinos, Margiai, Liaikiškė, Pupiena, Bugneliai, Gričališkė, Radiškė, Miežionys, Pivorai, Kukučiai, Navikai, Piemėnos, Kaubriškė, Dysna ir kt. Su 75-95% lietuviškai kalbančių: Rymaldiškė, Bučėnai, Kačkonys, Svirikai, Galiūšiai, Bučėliai, Ramanūnai, Tračiūnai, Giedinai ir kt. Šiuose valsciuose yra tik 1 kaimas, kurio dauguma nemoka lietuviškai. Čia buvo įsteigta ir, prieš lenkams uždaran, gerai veikė 21 Sv. Kazimiero draugijos skyrius, 6 prielietuvių lietuvių mokyklos, keli "Kultūros" draugijos, "Ryto" draugijos skyriai, 1 kooperatyvas, kelios skaityklos ir ukio rataliai. Nebuvo kaimo, kuriame nebūtų buvę susipratusių, pažangių ir gerokai išsilavinusių vietos visuomenės veikėjų. Vietos stoka neleidžia paskelbti visiskai panašiu duomenų apie pietinės dalies gyventojų lietuviškumą ir išvardinti šimtus veikėjų, kurių vardus ir adresus turiau prieš save ant stalo. (Bus daugiau)

bet likęs pats viens su savo sąžine, jis klausė savęs: O jei Dievas yra ir žmogaus siela yra nemari, tai paskutinį miegą užmigęs, kokie sapnai bus?

Šitas klausimas, ar pats jo budo gerumas darė jį gailestingu ir kitiems gerą darančiu žmogum.

Bet kitaip buvo su jo klaidingu manymu apie demokratine šalies tvarką. Jis manė, kad šitoj "žmonių, per žmones ir žmoniems" valdomoj šaly brolybė, lygybė ir laisvė laukte laukia kiekvieno ir kad neatimama teisė laimės ieškoti turi but užtikrinama kiekvienam, kas tik nori jos ieškoti.

Iš esmės tas gal ir turėtų taip buti, bet gyvenime nevisuomet taip yra. Viena, brolybė, lygybė ir laisvė yra galimos tik tokioj, pačių žmonių valdomoj bendruomenėj, kurios žmonės patys gerbia vienas kitą, žiuri teisingumui ir nevaržo vienas kito. Bet taip elgtis gali tik žmonės plačiomis pažiuromis, gerais norais, siekdami aukščiausio gyvenimo idealo, žmogaus asmenybės tobulumo, o tokių žmonių buvo ir yra labai maža. Didelė žmonių dauguma buvo ir yra siaurų pažūrų ir dar siauresnių norų, apimančių tik jų pačių asmenišką labą ir laimę. Todel ir valdžia, sudaryta iš tokių žmonių, toli gražu, nepasiekia to idealo aukštumo, kurį ji turėtų pasiekti.

Antra, užtikrinimas teisės laimės ieškoti dar neužtikrina jos suradimą. Užtikrinti gi tą negali ne tik geriausia žmonių valdžia, bet ir pats Dievas. Tą gali padaryti tik pats žmogus, kuris ieško laimės ir eina prie jos brolybės, lygybės, teisingumui ir laisvės nurodytu keliu. Tai yra vienintėlis ir tikras budas laimei surasti.

P. A. Lankin
(LANKINERIS)
LIETUVIS GYDYS
Tel. 3-0340 ir 1-1111
Priėmimo valandos: nuo 10-12 ryto, nuo 7-10 vakarų.
Sekmadieniai ir švenčių dienomis sušilę sustačius.
522 Grafton St., Worcester, Mass.

F. A. Vaisnora
(VEIKSNERIS)
LIETUVIS GYDYS
OFISO VALANDOS
Nuo 10-12 ryto; nuo 7-10 vakarų.
ir nuo 6-8 vakarų.
(Sekmadieniai sušilę sustačius).
TEL. 6-7100
67 Providence St., Worcester, Mass.

GRAY'S SYNDROME
RED PILL
The result of a scientific study of the human body has shown that the cause of many of our ailments is a lack of certain vitamins and minerals. This is especially true in the case of the blood, which is the life-giving fluid of the body. The result is a condition known as Gray's Syndrome, which is characterized by a general weakness, a loss of energy, and a tendency to become easily fatigued. The only effective remedy is the Gray's Syndrome Red Pill, which contains the exact amount of the missing vitamins and minerals. It is a simple, safe, and effective way to restore your health and vitality. Each bottle contains 30 pills, and the cost is only a few cents. Write for a free trial bottle today.

Dr. Lariviere
Porous Plaster
For over half a century Lariviere's Porous Plaster has been used by thousands of patients suffering from various ailments. It is a unique preparation that allows the skin to breathe while protecting it from the elements. It is especially useful for treating burns, cuts, and other wounds. It is also used for treating rheumatism, neuralgia, and other painful conditions. The plaster is made from natural materials and is completely non-toxic. It is a true miracle of modern medicine. Write for a free sample today.

Quickly Relieves
SEASICK
The only relief for seasickness is SEASICK. It is a powerful, natural remedy that works in minutes. It is safe for everyone, including children and the elderly. It is the only product that has been tested and approved by the U.S. Navy. Write for a free trial today.

Mother's
The cream to use before the evening dance. It rubs off easily, leaving the skin soft and smooth. It is the only product that has been tested and approved by the U.S. Navy. Write for a free trial today.

Oriental Cream
The cream to use before the evening dance. It rubs off easily, leaving the skin soft and smooth. It is the only product that has been tested and approved by the U.S. Navy. Write for a free trial today.

Hard To Believe But It's True
You get the same amount of vitamins A and D in ONE A-D as you get in 100 other brands. ONE A-D is the most powerful and effective source of vitamins A and D. It is the only product that has been tested and approved by the U.S. Navy. Write for a free trial today.

ONE A-D
Developed and compounded by the makers of Alka-Seltzer.

DYKAI PAGALBIAU REUMATIZMUI
Jei keniate kuno skausmus, reumatizmą, ar kitą ligą, kuri sukelia skausmą, raumenų silumą ir kitus simptomus, turite išbandyti DYKAI. Šis vaistas yra natūralus ir veiksmingas. Jis padeda sumažinti skausmą ir pagerinti jūsų sveikatą. Parašykite už laisvą mėginimą šiandien.

Watch Your Kidney
Many Them Cleanse the Body of Harmful Body Vices. Your kidneys are constant workers, filtering out the waste matter from the blood. If they become weak, you will feel tired, dizzy, and have a general feeling of malaise. The best way to keep your kidneys healthy is to take a natural kidney cleanser. Write for a free trial today.

REDDY COMING
The only relief for seasickness is REDDY. It is a powerful, natural remedy that works in minutes. It is safe for everyone, including children and the elderly. It is the only product that has been tested and approved by the U.S. Navy. Write for a free trial today.

WHO IS BEHIND
Watch next edition of this newspaper.

DOAN'S
KIDNEY PILLS
The only relief for seasickness is DOAN'S. It is a powerful, natural remedy that works in minutes. It is safe for everyone, including children and the elderly. It is the only product that has been tested and approved by the U.S. Navy. Write for a free trial today.

